

JAUNAIS CELS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDIENA,
26. NOVEMBRIS,
1988. g.
№ 47 (82)

Cena 2 kap.

LOPU ZIEMOŠANAI— VISU PASTĀVĪGĀS RŪPES!

Katru gadu līdzīgs un tomēr arvien citāds — lopu ziemošanas laiks ir atkal klāt. Ikvienā saimniecībā tas ir kā ilgstošs eksāmens, kurā nav nekādu cerību izvilkt «laimīgu bijeti», ja lopbarības un ziemas mītnu sagatavošanas periodā strādāts pa roku galam un darbu organizācijā nav iedibināts savs precīzs ritms.

Ar ko lopu ziemošana šogad iezīmīga pie mums? Vispirms — par mītnēm. Soruden celtnieki, ar teicamu darbu organizāciju gan neizceļofies, vairāk vai mazāk sekmīgi tika galā ar Leinišķu un Zaseku slaucamo govju fermu kapitālremontu. Labāki apstākļi pēc remonta ir arī Mazo Rumpu un Riebiņu fermu audzējamām telēm un viņu kopēju darbām. Pie jauna jumta ticis viens korpus Auzpiešu lielfermā. Tas būtu labi.

Bet lielā daļā lopu mītnu piena un gaļas ražošanu nebūt neveicina neapmierinošais mikroklimats. Īpaša trauksme šajā ziņā tika celta par kompleksa «Progress» 1. korpusu un cūku fermu. Laucinieki zina no prakses, bet zinātnieki pierādīti ar pārliecinošiem skaitļiem, cik papildu litru un dzīvsvāra gramu bez liekām ražošanas izmaksām iegūst lopkopji, ja ferma un lopi tīri, ja gaisms mītnē nav veselības un laba noskaņojuma ienaidnieks.

Protams, bez kārtīgas barības tīrība un kārtība vien fermā maz palīdzēs. «Govij piens uz mēles», zināja teikt jau mūsu senči. Mūsu zootehniskais dienests, rēķinoties ar sagādāto barības daudzumu, izstrādājis devas šim ziemošanas periodam mūsu piena devējām, gaļas liellopumu un barokļiem. Ko tas rāda?

Skābsienu un skābbarību lopiņi var ēst, cik kārojas, tās pietiek. Protams, ar noteikumu, ka lopbarība tiek izmantota ļoti saimnieciski visu ziemošanas laiku. Visā valstī izjūtamais spēkbarības trūkums nav gājis secen arī mūsu lopu barības galdiem. Šo mītnu zināmā mērā kompensē laba biešu raža. Katrai slaucamajai govij diennaktī tiks pa 2 kilogrami par izslauktu litru. Bagātīgie biešu krājumi dod savu labumu arī ganāmpulka veselīgas maiņas atražošanai: no grūsto telšu un cieststāvošo govju raciona praktiski izslēgta skābbarība, kuras kaitīgā iedarbība pirmsatnešanās periodā ir vispār zināma.

Barības virtuvē sabalansēts maistījums (salmi, skābbarība, koncentrāti, cukurbietes) tiek gatavots nobarojamiem bulliņiem, tāpat arī cūkām. Vai, pilnveidojot šo darbu, nevar rast gēnētā ražošanas palielināšanas rezervi?

Vis atceramies, ka šogad lopu ziemošanas periods uzbruka nodevīgi pēkšņi — krietni pirms Mārtiņdienas, kas Latvijā izsenis skaitījies ganu laika

beigu robeža. Tādi dabas sagādāti «pārsteigumi» lieku reizi ļauj pārliecināties, cik prasmīgi un elastīgi saimnieki esam. Straujais izslaukumu kritums, kas iestājās oktobra pēdējā dekādē, rāda, ka darbu organizācijā līdz ideālam saimniecībā vēl tālu.

Kā stabilizēt piena ieguvu, maksimāli prasmīgi izmantojot visas esošās iespējas, ļoti nopietni tika runāts divās novembra sākumā notikušajās kolhoza speciālistu tradicionālajās trešdienu apspriedēs. Lopu ziemošana nav tikai lopkopju, zootehniķu, fermu pārziņu un citu lopkopības speciālistu rūpe. Par to jābūt nomodā visiem vidējā posma vadītājiem, pārējiem speciālistiem. Īpaši tika uzsvēta ražošanas iecirkņu palīgu loma lopbarības ritmiskā piegādē.

Šajās sanāksmēs runātais cieši sasauca ar nesen presē publicēto PSKP Centrālās Komitejas vēstuli agrorūpnieciskā kompleksa komunistiem un fermu darbaudm, visiem tā darbiniekiem par pastāvošo iespēju pilnīgāku izmantošanu lopkopības produktu ražošanas paplašināšanai 1988./1989. gada rudens un ziemas periodā. Mūsu partijas vadība tajā aicina ziemošanas perioda grūtībām likt pretī augstu organizētību, profesionālo meistarību, darba tehnoloģisko disciplīnu. Un šis aicinājums attiecas uz ikvienu slaucēju, ganu, lopu nobarošanas operatoru, vidējā posma vadītāju un speciālistu — katru ar lopkopību saistīto darbinieku.

Turklāt nevis abstrakti, nevis tukša vēlējuma formā, bet pavisam tieši, konkrēti. Lūk, teiksim, iecirkņa priekšnieka palīgs un strādnieks paviršības vai nemākulības dēļ pieļāvuši, ka barības silēs iekļuvis zemaņa skābbarība un govīs atteikušās no tādas barības — un, skat, jau vidējais izslaukums krities. Pat ja tikai par simt gramiem no katras govīs, arī tad fermā un saimniecībā kopā salasās kilogrami un centneri, bet rajonā un republikā — jau tonnas, Savienībā — tonnu simtūkstoši, kas pārvēršas nesaražotos siera rituļos un sviesta pakās, nepiepildītās piena pudelēs. Un līdz ar to neapmierinātība ar pārbūves procesu nepietiekami efektīvo gaitu. Iznāk, ka katra paviršība mūsu darbā jau ir kontrrevolucionārs akts ar tālejošām sekām.

Te protams, tiek krietni vienkāršots, primitivizētas sabiedrības politiskās un ekonomiskās dzīves kopsakarības. Daudz pilnīgāk tās šodien jūs varat apjaust, izlasot sestdienas numura 2. lappusē intervju ar agrofirmas ģenerāldirektoru Romualdu Kavinski. Tomēr jāatgāz, ka ekonomikā, īpaši lauksaimniecībā, strādājošie tagad patiesi kļūst par visietekmīgākajiem politiskajiem darbiniekiem. Un darbarūku visiedarbīgākā, veiksmīgākā politika pārbūves labā ir apzināta, ar atbildības izjūtu veikts darbs.

rīkošanā un tamlīdzīgi.

Siltus vārdus izpelnījās deputāti, kuri ievēlēti daudzās reizes pēc kārtas, kuri nebaidās tikties ar vēlētajiem, neatlaidīti iestājas par to, lai vērtīgie ierosinājumi un papildinājumi nepaliktu uz papīra. Tikšanās gaitā skarti arī dokumenti par papildinājumiem un labojumiem PSRS Konstitūcijai, kuru projekti publicēti presē. Sarunas notika nepiespiestā un vaļsirdīgā atmosfērā pie kafijas galdīņiem, izvērtās plašas un daudzpusīgas, skāra visus ciema dzīvē aktuālus jautājumus tagad un perspektīvā.

Deputātus ar saviem priekšnesumiem sveica Riebiņu bērnu dārza audzētāji savas audzinātājas Veras Mihailovas vadībā.

ANASTASIJA VAGABOVA,
Riebiņu ciema izpildkomitejas sekretāre

Deputāta diena

Katru ceturksni mūsu ciemā tiek rīkotas deputātu dienas, kārtējā bija noslēdzotā šajā gadā, atskats uz paveikto darbu un jaunu uzdevumu nosprašana.

Iztrūkstot tikai dažiem, visi mūsu ciema deputāti sapulcējās izpildkomitejas zālē. Pasākuma vadīšana bija uzticēta deputātei Olgai Patrejevai, piedalījās un runāja rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas instruktore Alda Gavrilova. Uzstājās ciema izpildkomitejas priekšsēdētāja Aina Tumašova, deputāts Ivans Staričenko un citi. Daudzīe deputāti atbildēja uz jautājumiem, nāca klajā ar saviem priekšlikumiem, informēja par darbu astopās pastāvīgajās komisijās, kas izveidotas un darbojas šī sasaukuma laikā.

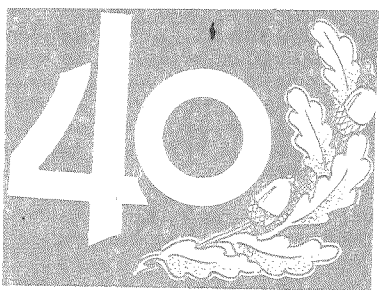
Deputātu diena notika laikā, kas raksturīgs ar strauju tautas garīgo un politisko atmodu, aktivizēšanos. Tas viss uzliek daudz pienākumu un lielu atbildību katram deputātam, lielu rosmīgā darboties pastāvīgajās komisijās. Nākamā gada nogalē paredzētas arī vietējo Tautas deputātu padomju vēlēšanas, laikā un rūpīgi jāsaprot šim svarīgajam notikumam. Tika kritizēti tie deputāti, kuru balsis maz jūtama, kuri nemīt pastāvīgi tikties ar saviem vēlētajiem, pildīt viņu norādījumus, prasīt padomus dažādu uzdevumu izlemšanai. Pelnītu kritiku saņēma arī tās pastāvīgās komisijas, kuru darbā ne tikai maz aktivitātes, bet arī maz izdomas, iniciatīvas, radošas pieejas. Aizejošajā gadā tamdēļ dažas komisijas dublējušas viena otru pārbaudu

strādāt ar modernu tehniku. Attīstījās sabiedriskais transports, kas tāpat sekmēja lielāku saimniecību rašanos.

To veicināja arī zināma diferencēšanās, spēcīgāko izvirzīšanās vadībā, kustība par atpalikušo pievienošanu ekonomiski spēcīgākām, lai tās šos atpalicējus «izvilktu». Kolhozs «Krasnij Oktjabrj» apvienojās ar Kalņina saimniecību, tām 1975. gadā pievienoja «Družbu». Tagadējais mūsu saimniecības nosaukums pastāv kopš 1950. gada.

Pirmie četrpadsmit kolhozi likuši pamatus mūsdienai agrofirmas bāzes saimniecībai, no četrpadsmit sīkiem strautiņiem satecējusi tā upe, kuras krastos nu dzīvojam.

VALENTĪNA RUTKOVSKA,
pirmrindas pieredzes vecākā

1948. gada nogalē un 1949. gads bija laiks, kad mūsu pusē risinājās notikumi, saistīti ar zemnieku individuālo saimniecību apvienošanas kolektīvajās. Tagadējā Preiļu rajona teritorijā izveidojās 236 nelielas kolektīvās saimniecības, pa lielākajai daļai tās bija divu, triju vai četru sādžu robežās. Uz zemē, ko pašlaik apsaimnieko mūsu kolhozs «Krasnij Oktjabrj», tika ieviestas

Četrpadsmit

riem gadu desmitiem bija izveidojušies četrpadsmit kolhozi. Atceroties to nosaukumus, tagad mēs spilgti varam stādīties priekšā, par ko tad lauku ļaudis sapņoja tolaik. Pēc arhīvu ziņām pirmā kolektīvā saimniecība izveidojās Pieniņu pusē. Dažu pirmo saimniecību nosaukumi: «Naša Rodina», «Jaunā dzīve», «Krasnaja zarja», «Krasnij paharj», «Puļk komuņizmu», «Sarkanais pavasaris» un citas.

1950. gadā kļuva skaidrs, ka perspektīvākas ir lielākas saimniecības, tika izdarīta to apvienošana un paplašināšana. Rajonā tad radās 75 saimniecības, bet mūsu kolhoza teritorijā bija trīs — «Krasnij Oktjabrj», Kalņina un «Družba». Taču arī šie kolhozi vēl nebija pietiekami lieli, lai ieviestu

Ar konstruktīvu pieeju

Pati dzīve mums liek meklēt atbildi uz jautājumu, kas nevienu tagad neatstāj vienaldzīgu. Uz jautājumu par to, kā kopumā izskanēs mūsu valsts Pamatlikums pēc tam, kad tas būs papildināts ar visu pašlaik dedzīgi apspriestajiem PSRS Likumu projektos iekļautajiem PSRS Konstitūcijas grozījumiem un papildinājumiem. Juristi zina, ka bez jēdziena «Likuma burts» pastāv vēl jēdziens «Likuma gars». Un mums visiem ir ļoti svarīgi, lai mūsu Konstitūcijas gars pēc tajā iekļautajām izmaiņām pilnībā atbilstu tām svaigajām pārmaiņām un atjaunošiem vēsmām, kas tagad valda mūsu dzīvē pēc XIX Vissavienības partijas konferences. Tā atmodinājusi visu Latvijas tautu, tās labākos radošos spēkus.

Mums ir pilnīgs pamats sacīt, ka PSRS Likumu projekti par PSRS Konstitūcijas grozījumiem un papildinājumiem, un par PSRS tautas deputātu vēlēšanām ir noteikts solis uz priekšu valsts demokratizācijas virzienā. Te varētu nosaukt tādus jaunievedumus kā divu vai vairāku kandidātu iekļaušana vēlēšanu biļetenos, vēlētajā reāla iesaistīšanās, līdzdalība vēlēšanās, deputāta tiesību paplašināšanās, paredzētās izmaiņas padomju darba stila un metodēs, pastāvīgo komisiju funkciju paplašināšanās.

Tomēr, izlasot likumprojektu, daļa mūsu lasītāju droši vien izjūt zināmu neapmierinātību. Bija gaidīts kas vairāk. Vairāk prasa mūsu republikas straujais politiskais pulss, vēlēšanās reālajā dzīvē ātrāk ieraudzīt visu to, ko šodien mēs tik ieinteresēti apspriežam. Republikas saimnieciskā aprēķina ieviešanas problēmas, Latvijas ekonomiskās pašstāvības paplašināšanās... Nacionālā valstiskuma jautājumi, Savienības un republikas varas pilnvaru sadale... Un — visbeidzot — pilsonības un valodas koncepcija. Katram skaidrs, cik svarīgi šie jautājumi ir ikvienam Latvijas iedzīvotājam.

Un laimā gan nav vajadzības runāt arī par to, kāpēc nepieciešams stabilizēt republikas iedzīvotāju sastāvu, ja zināms, ka ik gadus tagad Latvijā atstāj 100 tūkstoši cilvēku, bet 115 tūkstoši atbrauc vietā. Republika pārvēršas par caurbraucamo sētu, kurā kopējā bilance nebūt neveidojas labvēlīga pamatiedzīvotājiem. Tikai Rīgā vien iedzīvotāju skaits šodien pārsniedz pilsētas affistības ģenerālpilnā paredzēto par 41 procentu. Bet dzīvokļu rindā tur šobrīd stāv 75 tūkstoši cilvēku. Liela šī rinda ir arī mūsu rajonā.

Satraucoša ekoloģiskā situācija Jūrmalā, Daugavā... Dzīvokļu rindas... Sociālā taisnīguma principu pārkāpšana republikā ražoto pārtikas produktu sadalē... Visas vitāli svarīgās problēmas, kas prasa neatliekamu risinājumu, pat uzskaitīt nav iespējams. Tās krājās gadiem un, nerisinātas, kļuvas par hroniskām kaķiem.

Bet ielaista slimība prasa ilgstošu terapiju, vispusīgu izpēti un pārdomātu lēmumu pieņemšanu. Vairāku koncepciju izstrādāšana pašlaik vēl tikai sāka. Jūs visi zināt, ka «Pravdā» nesen publicēts ziņojums par PSKP CK Politbiroja sēdi un Centrālās Komitejas lēmumu par gatavojamos Plēnuma sasaukšanu starpnacionālo attiecību jautājumos. Turpinās republikas saimnieciskā aprēķina pamatnostādņu izstrādāšana, tiek izstrādāts likums par vietējo pašpārvaldi un vietējo saimniecību.

Protams, būtu labi, ja varētu pietiekami izvērsti un pamatoti atspoguļot itin visu, par ko runājam, apspriežot, kā uzlabot PSRS Konstitūcijas grozījumu likumprojektu. Taču pašreizējā sasaukuma PSRS Augstākās Padomes pilnvaru termiņš beidzas — jaunās augstākās valsts varas orgāna vēlēšanas notiekas 1989. gada sākumā. Bet, lai tās varētu noritēt XIX Vissavienības partijas konferences garā, nepieciešams precīzi noteikt centrālo varas orgānu pilnvaru robežas. Saskaņā ar konferencē pieņemto rezolūciju principiem to sistēmā jāievieš trīs jauni posmi: PSRS tautas deputātu kongress, PSRS Augstākās Padomes priekšsēdētājs un Konstitucionālās uzraudzības komiteja.

Šīs komitejas pilnvaras mums visiem ir skaidras un saprotamas — izskatīt no sabiedrības dzīves «nelikumīgus likumus» — tas ir, uz Konstitūcijas pamata pieņemtajiem likumiem neatbilstošus valdības, ministriju un resoru lēmumus. Kā tas bijis līdz šim, katrs zina pēc resoru patvaļības piemēriem mūsu republikā. Tāpēc Konstitucionālās uzraudzības komiteju var tikai apveikt.

Taču attiecībā uz PSRS tautas deputātu kongresu, PSRS Augstākās Padomes, Augstākās Padomes Prezidiju un Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāju lieta ir sarežģītāka. Un, kaut arī Konstitūcijas grozījumu un papildinājumu būtība ir skaidra — sadalīt divu augstākās varas orgānu funkcijas četriem, tomēr piedāvātais projekts jāpārdomā detalizēti.

Iepazīstoties ar lasītāju domām, mēs šodien izdalām divus momentus. Pirmkārt, daļa uzskata, ka XIX partijas konferences noteiktais kurss uz savienoto republiku tiesību paplašināšanu prasa, lai PSRS Likuma projektā par PSRS Konstitūcijas grozījumiem un papildinājumiem, tā 113. pantā, tiktu svītroti norādījumi par to, ka PSRS Augstākās Padomes kompetencē ir noteikt republikānisko un vietējo valsts varas un pārvaldes orgānu darbības vispārīgos principus un galvenos virzienus.

Mums visiem ir viena virsotne — radikāli pārkārtot visas padomju sabiedrības dzīves sfēras. Bet kādu ceļu izvēlēties uz šo virsotni — tas katrai republikai būtu jāļauj izlemt pašai, — tā viņi argumentē savu viedokli.

Otrkārt, zināmas bažas daudzās izraisa arī nākamo vēlēšanu procedūra. Pēc jaunajā likumprojektā noteiktās pārstāvniecības divtūkstoš divsimt piecdesmit PSRS tautas deputāti tiks ievēlēti pa trim līnijām. Viens trešdaļa — no teritoriālajiem vēlēšanu apgabaliem atkarībā no iedzīvotāju skaita, otra trešdaļa — no nacionāli teritoriālajiem vēlēšanu apgabaliem (kā šobrīd esošajā sistēmā, ievēlot Taufību Padomi) un atlikusī trešdaļa — no sabiedriskajām organizācijām to Vissavienības forumos (kongresos, konferencēs, plēnumos). Iznāk, ka tiesības vēlēties pa šo treso līniju tādējādi iegūst tikai salīdzinoši neliela pilsoņu daļa — Vissavienības sabiedrisko organizāciju kongresu, konferencu, plēnumu dalībnieki. Tāpēc šie lasītāji uzskata, ka būtu lietderīgi saglabāt tiesības izvirzīt tautas deputātu kandidātus no sabiedriskajām organizācijām, nešķirojot, vai tām ir vai nav Vissavienības orgāni. To prasa Latvijā un pārējās Baltijas republikās izveidojušies politiskā situācija. Šeit demokrātiskās kustības kļuvas par katras republikas politiskās sistēmas sastāvdaļu. Un vajadzētu dot tām iespēju maksimāli izmantot savu statusu PSRS Augstākās Padomes vēlēšanu sagatavošanas un

Jebkurš pasākums paliek prātā tad, ja tas ar kaut ko atšķiras no pārējiem sev līdzīgiem. Citiem vārdiem sakot, kad tam ir sava raksturīga seja. Jāteic, ka nesēn notikušajai partijas rajona organizācijas XXII konferencei neapšaubāmi bija sava seja. Dedzīga diskusija, kura izvērtās no tās tīrības. Patiesi viedokļu plurālisms, kas izpaudās pat vēlēšanu rezultātos. Priekšlikumu konstruktīvais raksturs. Šis ir tās īpašības, kas piemita tieši šim rajona komunistu forumam.

Taču ar runām vien vežums nav izkustināms no vietas. Un jaunizvēlētajam aktīvam priekšā rūpīgs darbs, īstenojot dzīvē kolektīvi pieņemtos lēmumus. Ar ko to sākt! Kā atrast tos samezģojuma punktus, kuros savijas kopā vairākas savstarpēji saistītas problēmas! Par to visu būs runa šajā intervijā ar konferences delegātu, partijas rajona komitejas locekli, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» ģenerāldirektoru ROMUALDU KAVINSKI.

KORESPONDENTS: Biedri Kavinski, kritiski un konstruktīvi priekšlikumi no dažādu forumu tribīnēm rajonam vairs nav jaunums. Tomēr, lai panāktu jūtamas pozitīvas pārmaiņas, vajadzīgs kas vairāk. Konkrēti — prasme pārvērst idejas reālu darbu gultnē. Bet to ne vienmēr izdodas panākt...

R. Kavinskis: Domāju, ka pašreizējā situācijā tas izdosies. Savā laikā partijā bija ļoti laba tradīcija sākt kongresus, konferences ar referātu par politisko situāciju. Politisko notikumu kontekstā pavisam citādu skanējumu iegūst partijas, saimnieciskās un sociālās celtniecības darba rezultāti un uzdevumi, to izpildes termiņi. Šodien rajona politisko klimatu nosaka strauji progresējošie demokratizācijas un atklātības procesi. Kad tad ir bijis tā, ka rajona iedzīvotāji sapulcēs un vēstulēs atklāti kritizētu vadību, izvirzītu kandidatūras partijas rajona komitejas sekretāru amatam, lūgtu vēlēt partijas orgānu locekļu kandidātus izteikt savu atbalstu pret svarīgākajām politiskajām un ekonomiskajām problēmām? Bet šodien tas tiek darīts.

Par vitāli svarīgu jautājumu risināšanu cilvēki sākuši prasīt atbildību arī no mums — partijas rajona organizācijas komunistiem. Prasīt atbildību kā no valdošās partijas locekļiem. Jo vadīt taču arī nozīmē nodrošināt ar pārtiku, apgādāt ar dzīvokļiem, organizēt darbu tā, lai katrs rajona iedzīvotājs labi strādātu un par labu darbu arī labi nopelnītu. Un ziniēt, jaunievēlētā partijas rajona komiteja, tās aparāts jūt visu pašreizējā momenta atbildību.

KORESPONDENTS: Kāda, jūsuprāt, ir galvenā partijas darba problēma, kurai jāvelti spēku maksimums?

R. Kavinskis: To nosaka pašreizējā politiskā situācija. Un nešauboties var teikt, ka tā ir Pārtikas programmas izpilde. Tomēr tagad analizējot stāvokli, nevajadzētu iet pa veco un iebraukto ceļu: uzskaitīt gaļas, piena, dārzeņu ražošanas rādītājus. Nevajag publiski šķirstīt mūsu produkcijas pavāru gramatu tā vietā, lai dotu cilvēkiem labas pusdienas. Ko tur slēpt, ikdienas rūpēs daudzi no mums jau aizmirsuši Pārtikas programmas galvenos rādītājus un to izpildes termiņus. Es tos atgādināšu: līdz 1990. gadam uz katru iedzīvotāju saražot 70 kilogramus gaļas un tās izstrādājumu, 340 kilogramus piena produktu. Bet mēs, rēķinot pēc fondapgādātības vidēji varam dot katram rajona iedzīvotājam tikai 20 kilogramus gaļas un 145 kilogramus piena izstrādājumu. Tas, ko iedzīvotāji nopērk virs nosauktā daudzuma, nāk no vietējiem resursiem. Un tāpat 2 rubļus valsts dotācijas uz katru gaļas kilogramu saņem kāds cits. Visa situācijas sarežģītība, manuprāt, ir pat ne tur, ka jāpanāk lauksaimniecības produkcijas ražošanas apjomu pieaugums, — to mēs esam darījuši, darām un darīsim. Paralēli mums jādomā par to, kā aizkavēt gaļas un piena aizplūdes procesu no rajona.

Tas ir paradoksāli, tomēr fakts: šodien par trūkumiem iedzīvotāju apgādē ar pārtiku nav pat kam prasīt atbildību. Lauku darbarūkiem izteikt kaut kādas pretenzijas būtu galīgi nevietā. Ar viņu neatlaidīgām pūlēm rajonā pēdējos 15 gados gaļas ražošana palielinājusies divkārt. Arī rajona patērētāju biedrības darbiniekiem pirmajā mirklī it kā nav ko pārnest. Ne jau viņu vainas dēļ gaļas produktu fondi pēdējos gados samazinājušies no 1100 līdz 700 tonnām. Vietējo padomju izpildkomitejas visus spēkus veltīja, lai nodrošinātu piena un gaļas ražošanas plānu izpildi. Partijas darbinieki tagad atteikušies no tiešas saimnieciskā darba vadīšanas. Republikas valdība prasīja un saņēma no mums 18 tūkstošus tonnu gaļas, bet atgriezta tikai 700, turklāt galējās nepieciešamības spiestā.

Tomēr es personiski iedzīvotāju sliktās apgādēs galveno cēloni redzu partijas rajona organizācijas kadru pasīvajā nostājā. Mūsu neprasmē aizstāvēt savas prasības valdības priekšā, mūsu neapmierinošajā vietējo resursu izmantošanā. Izlikdamies, ka dodam patstā-

vības tiesības rajona agrorūpnieciskajai apvienībai, teritoriālajiem pārvaldes orgāniem, mēs nereti izvairāmies no sarežģītu problēmu konkrētas risināšanas.

KORESPONDENTS: Bet partijas orgāniem taču nav jānodarbojas ar saimnieciskajām darīšanām, rajona ekonomiskās un sociālās attīstības programmu izstrādi. Tas viss ietilpst saimniecisko orgānu un vietējo Tautas deputātu padomju kompetencē.

R. Kavinskis: Taču komunistus neviens nav atbrīvojis no pienākuma izstrādāt visu teritoriālo programmu pamatu — vesela reģiona attīstības koncepciju. Vissarežģītāko problēmu risināšanas ģenerāllīniju un uz priekšu virzīšanas orientierus. Nezin kāpēc mēs, vadoties pēc PSKP XXVII kongresa lēmumiem, praksē neievērojam galveno tā mācību — orientieru un koncepcijas koncentrētību. Kas var būt vēl saprotamāk vienkāršam darbarūķim kā vārdi: līdz 2000. gadam katram jābūt labiekārtotam dzīvoklim.

Tad vai arī nav pienācis laiks noteikti un konkrēti pateikt: līdz 1990. gadam mums jāpalielina katra rajona iedzīvotāja racionāls apmērs par 20 kilogramiem gaļas. Ja nevarēsim to panākt, tad neizpildīsim arī Pārtikas programmu.

KORESPONDENTS: Protams, konkrēti skaitļi ļautu arī konkrēti pieiet partijas rajona organizācijas darba rezultātu vērtējumam. Taču vajag vēl arī ļoti konkrēti stādīt priekšā tos ceļus, kas varētu novest pie mērķa.

R. Kavinskis: Vienots viedoklis par ceļiem uz šo mērķi arī ir tā koncepcija programmai, kā apgādāt iedzīvotājus ar pārtiku. Ko var teikt šajā jautājumā? Pirmām kārtām mums vajag izkarot rajona gaļas fondus kaut vai 1200 — 1300 tonnu robežās. Nemojot vērā lauksaimniecības nozares darba rādītājus Preiļu rajonā, mūsu prasības vajadzētu ievērot.

Otrkārt, vienreiz vajadzētu nākt pie kopīgas domas, kur rajonā rast pārējo gaļas daudzumu. Šodien jau visiem ir skaidrs, ka daudzie lēmumi par rūpniecības uzņēmumu palīgsaimniecībām un pilsoņu personiskajām saimniecībām nav vainagojušies ar īpašām sekmēm.

Lai iegūtu precīzus orientierus, nebūtu par ļaunu noteikt arī gaļas produkcijas ražošanas apjomu lauku palīgsaimniecībās atkarībā no strādājošo skaita. Piemēram, ja kolektīvā strādā 500 cilvēku — tāpat nākamajā gadā te jāsarāžo 15 tonnas gaļas. Ja šādas iespējas nav, tad varbūt izdosies izveidot kooperatīvu kopā ar tuvāko kolhozu.

Mēs taču zinām, ka rajona saimniecībās ir pamestas fermas, ko pēc kapitālā remonta itin viegli varētu izmantot šāda veida kooperatīvi.

Varu ieteikt arī citu ceļu: rūpniecības uzņēmumu un organizāciju darbaļaudīm pārdot gaļu, no rajona budžeta samaksājot starpību cenās, kas neļauj saimniecībām realizēt savu produkciju patērētāju kooperācijā. Tāds variants dos iespēju nodrošināt, ka rajona tirdzniecības tīklā papildus ienāks vismaz 600—700 tonnas gaļas gadā.

KORESPONDENTS: Patiešām, partijas veterāni, apspriežot rajona komitejas referātu partijas rajona organizācijas XXII konferences, interesējās, kāpēc netiek realizēta iespēja pārdot uz

apreķinu un pašfinansēšanos, šādas un līdzīgas atšķirības saimnieciskajā darbībā pašas par sevi atmiris. Taču šobrīd rajona budžets vēl nespēj segt starpību gaļas cenās. Es pat nepieminu uzņēmuma peļņu.

R. Kavinskis: Diemžēl, pašlaik vēl spēkā vecie principi rajona budžeta veidošanā. Tādi principi, saskaņā ar kuriem vietējos valsts varas orgānus neiespaido vis darba kolektīvu visu dzīves jomu ekonomiskais stāvoklis, bet gan pārvaldes administratīvās metodes. Pagaidām rajona budžeta atskaitījumus izdara tikai Līvānu stikla rūpnīca, bet Vissavienības pakļautības uzņēmumi un filiāles savu naudu neliek mūsu kopīgajā «kabačā».

Acīmredzot jāpanāk, lai daļa līdzekļu, kas iepilēt Vissavienības budžetā no galvenajiem uzņēmumiem, tiktu novirzīta vietējām vajadzībām. Tad radīsies iespēja, ka no rajona budžeta varēs segt starpību gaļas cenās.

Bez tam atsevišķi rūpniecības uzņēmumi to var darīt arī no savas peļņas. Varbūt ka uzņēmumam, kurā strādā 500 cilvēku, izdevīgāk ir gada laikā iemaksāt trīsdesmit tūkstošus rubļu, nekā izlietot ievērojami vairāk līdzekļu palīgsaimniecības attīstīšanā. Gribu izcelt vēl arī citu momentu — mums visiem pastāvīgi jādomā par iegūtās peļņas reālu segumu. Cilvēkiem, kuri cīnās par tās palielināšanu, jāizjūt tā visa reālie rezultāti konkrētos labumos.

KORESPONDENTS: Kā šī koncepcija tiek realizēta tieši Jūsu kolektīvā?

R. Kavinskis: Strādājot pilna saimnieciskā aprēķina un pašfinansēšanās apstākļos, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» ļaudis savādāku attieksmi pret šo lietu nevēlas atzīt. Piemēram, rodas vajadzība saimniecībā uz vietas produkciju pārdot lētāk par pašizmaksu, un kolektīva locekļi paši izlemj, vai šim nolūkam izmantojamie līdzekļi no kolhoza saimnieciskā aprēķina ienākumiem. Piemēram, šādā veidā sedzam pusi no maksas par pusdienām savā ēdnīcā. Sekmīgi tiek risinātas problēmas strādnieku apgādē ar pārtiku. Kādreiz parēķināju, ka mūsu agrofirma lētus pārtikas produktus piegādā trešajai daļai no Preiļu iedzīvotājiem. Te es domāju mūsu pārstrādes uzņēmumu strādniekus, kuru kopīgais skaits ir ap septiņiem simtiem, un viņu ģimeņu locekļus. Ikvienam no linu fabrikas, cietes rūpnīcas un siera rūpnīcas strādniekiem šogad saņems vairāk par 40 kilogramiem gaļas, tas ir, divas reizes vairāk, nekā viņam spēj piegādāt patērētāju kooperācijas tirdzniecības tīkls mūsu rajonā. Pie kam to saņem pēc valsts cenām, kas ir zemākas par pašizmaksu.

Atbilstošos tempos plānojam attīstīt arī savu palīgrāžošanas saimniecību, kas atrodas Preiļos. Pašlaik gadā tajā ražojam ap 30 tonnām cūkgaļas, taču jau tuvākajā laikā šis apjoms tiks dubultots.

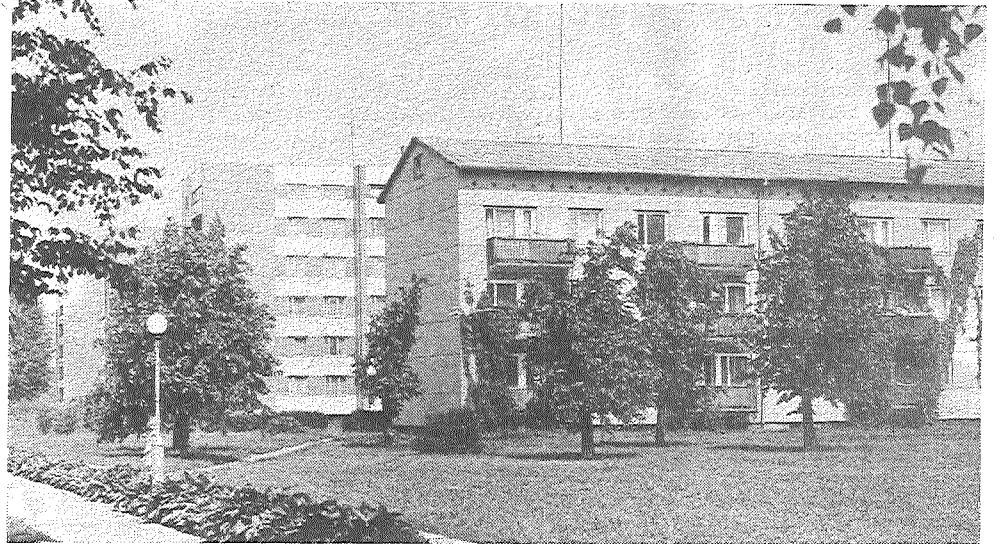
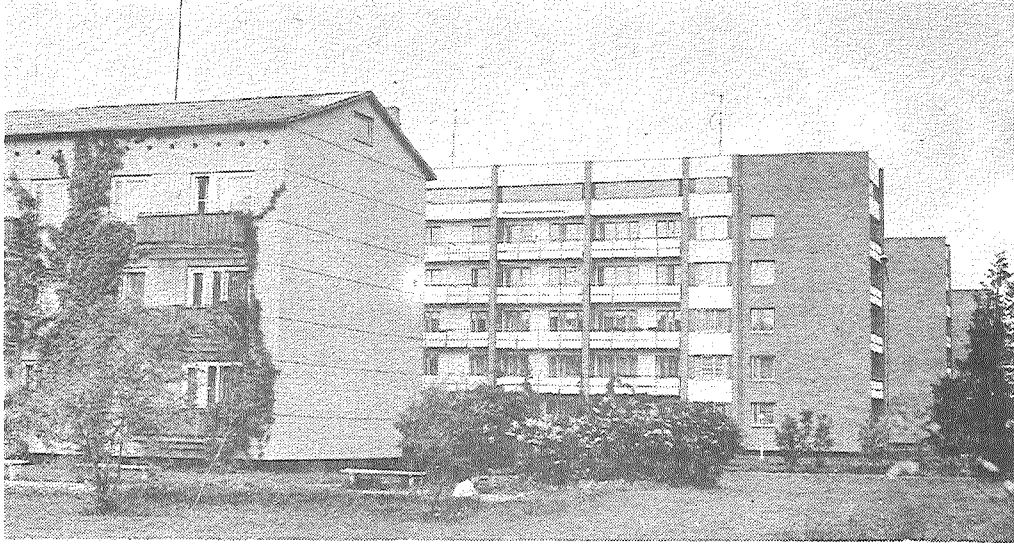
Firmas veikalā Riebiņos saviem ļaudīm ik mēnesi pārdodam par vairāk nekā piecām tonnām gaļas izstrādājumu, gandrīz trīs tonnas gaļas tiek patērētas kolhoza ēdnīcā.

Agrofirma darbinieku lielākais vairums saprotoši attiecas pret cenām, kas noteiktas gaļas produktiem. Mums taču nav tikai jāēd vien, bet arī jābūvē dzīvokļi, sociālās un kultūras nozīmes objekti. Mani aprēķini liecina, ka gandrīz desmit procenti no dzīvokļiem, kas rajonā nodoti ekspluatācijā pēdējos trīs gados, uzbūvēti ar agrofirma uzņēmumu spēkiem. Nesēn Riebiņu ciemata iedzīvotāji saņēma jauno tirdzniecības centru, firmas veikalu un bērnu dārzu. Tās telpas, kur agrāk atradās mūsu bērnu dārzs, tiek pielāgotas sadzīves pakalpojumu nama vajadzībām. Te vietu atradīs frizētava, pasūtījumu pieņemšanas punkts, šūšanas cehs, tele — un radioaparātūras remonta darbnīca. Sākta vēl viena bērnu dārza celtniecība Preiļos, ielikti pamati daudzdzīvokļu namam un nobeigumam tuvojas firmas veikala projektēšanas darbi rajona centrā.

Vārdu sakot, personiskā pieredze iemācījusi vienu — jāizvirza konkrēti uzdevumi, bet tad nav jāžēlo spēki un laiks, lai tos sasniegtu.

KORESPONDENTS: Atliek tikai Jums, biedri Kavinski, pateikties par šo interesanto sarunu. Patiešām, lai varētu pieņemt jebkuru lēmumu, vispirms ir vajadzīga uzskatu vienotība. Bez tās nekāda ekonomiska vai sociāla programma tālāk par vienkāršu grāmatvedības bilanci netiks un to varēs izpildīt tikai ar administratīviem paņēmieniem. Šobrīd tas patiešām ir partijas ietekmes galvenais posms.

A. Aleksejevs

● AGROFIRMĀ «UZVARA»

ZEMGALES PĒRLE

Bauskā, pie pilskalna pārbraucot tiltu pāri Mūsai, ceļš strauji pagriežas pa kreisi. Pusceļā līdz Lietuvas robežai nonākam Gailišu ciemā. Te atrodas kolhozagrofirma «Uzvara» centrs. Kādreiz ne ar ko sevišķu neievērojams ciems pārvērties par īstu pērli Zemgales zaļajā līdzenumā. Liekas pavisam dīvaini, ka pirmais kolhozs «Uzvara», ko nosauca par godu uzvarai pār fašismu, ko nodibināja 1947. gadā, bija tikai 185 hektārus liels, kuram piederēja seši zirgi, trīs govis un kurā bija apvienojušies vienpadsmit darba spējīgi cilvēki.

Gadiem ejot, saimniecība auga un ielinājās, bet iepriekšējais nosaukums tika saglabāts. Savus tagadējos apveidus saimniecība ieguva 1973. gadā, kad apvienojās ar «Padomju Latviju» un 1974. gadā arī ar sovhozu «Pāce». Ziņas glabājas saimniecības muzejā, kas iekārtots veclaicīgajā zemgaļu zemnieka sētā. Bet saimniecības jaunais centrs izpleties gluži kā pilsēta, šeit tagad dzīvo vairāk par septiņiem tūkstošiem iedzīvotāju. Izveidotas daudzas ielas, kvartāli ar moderniem namiem,

tirdzniecības komplekss, kurā ir arī autoveikals, lieliska ēdnīca, kur saimniecības ļaudis var iegādāties gaļu un citus produktus. Ļoti daudz domāts par apkārtnes izdaiļošanu — vairākās vietās ierīkotas ūdens strūklakas ar maziem dīķiņiem, tiltiņiem. Netālu no saimniecības kantora atrodas mītne lāčiem, kuri nu aizgājuši ziemas guļā. Saimniecības un arī visas agrofirmas emblēma ir pekainis.

Kopš 1957. gada kolhozu vada Ivars Jansons, tagadējais firmas ģenerāldirektors, Sociālistiskā Darba Varonis, divu Ļeņina un citu ordeņu kavaleris, Latvijas PSR Nopelniem bagātais lauksaimniecības darbinieks.

Agrofirmas bāzes saimniecība ir kolhozs «Uzvara», plaša, labi mehānizēta daudznozaru saimniecība. Te nodarbojas ar graudkopību, cukurbiešu audzēšanu, pienu un gaļas ražošanu, dārzniecību, zirgkopību, paltgrāžošanu. Augstu vilni šit kultūras dzīve, sports. Te jāpiemin arī tālu aiz saimniecības robežām pazīstamais sporta komplekss «Mūsa».

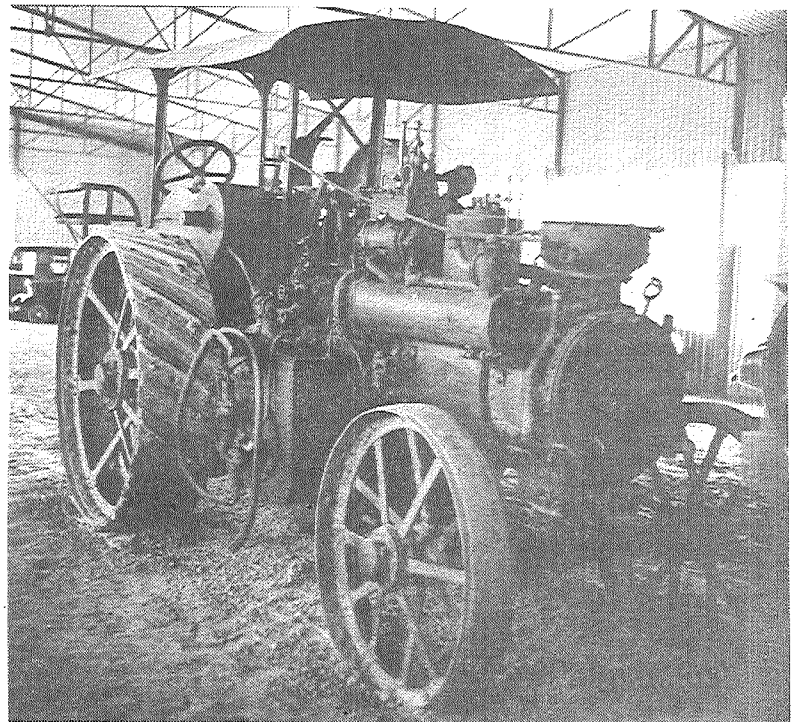
Ļoti plašos apmēros saimniecībā izvērstā celtniecība. Jaunbūvēs strā-

dā turpat seši simti cilvēku un viņu kopīgā darba rādītājs ir gandrīz seši miljoni rubļu, ko apgūst gada laikā. Pašlaik saimniecībā ir trīs lielāki objekti: centrā top komplekss, kurā apvienota vidusskolas ēka, kultūras nams ar 600 vietām, piecdesmit metrus garš peldbaseins, stadions un dīķis ar saliņu vidū. Otrajā vietā pamatoti var ierindot sulu cehu, ko būvē Itālijas firma «Parma», un lopbarības ražošanas cehu, kam iekārtas tāpat piegādā ārzemju firmas. Abi šie objekti izmaksās līdz diviem miljoniem rubļu. Pirmajā iegūs sulu koncentrātus, bet otrajā — bagātīnātu lopbarības koncentrātu.

Tagad saimniecībā ir jau 7046 hektāri, no tiem lauksaimnieciski izmantojamā zeme aizņem 5936 hektārus, aramzeme — 5078 hektārus, 211 hektāru platībā plešas augļu dārzi. Uz 100 hektāriem lauksaimnieciski izmantojamās zemes ražo vairāk par 1000 centneriem piena un 400 centneriem gaļas. Arī šogad, nelabvēlīgajā gadā, iekūlums no graudaugu hektāra bija lielāks par četriem desmitiem centneru.

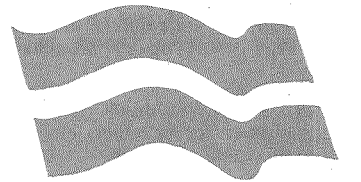
ATTĒLOS: dzīvojamās mājas saimniecības centrā; viens no eksponātiem kolhoza muzejā; cukurbiešu novākšanas tehnika parādē pirms darba sezonas uzsākšanas; moments no motosacensībām sporta kompleksā «Mūsa».

Ivara BOGDANOVA foto

INTERVIJA

Mēs — par konsolidāciju

Latvijas Tautas frontes vārdu ne visi uztver viennozīmīgi. Kaut arī jau oktobrī republikas preses orgānos publicēta šīs organizācijas programma, statūti un pirmās rezolūcijas, kas apliecina LTF vēlmi aktīvi cīnīties par mūsu sabiedrības radikālo pārbūvi, balstoties uz PSKP XXVII kongresu un XIX Vissavienības konferences rezolūciju nostādņēm, laikam gan iespaidos no televīzijā redzētā dibināšanas kongresa bija izraisījis piesardzību pat dažu tās eventuālo atbalstītāju vidū. Ar savu darbību Latvijas Tautas frontes nodalām un grupām tagad jāpierāda, ka tās patiesi cīnās par īstu demokrātiju, internacionālismu un sociālo taisnīgumu, par mūsu republikas saimnieciskās un kultūras dzīves uzplaukumu visās jomās. Vairākas LTF grupas nodibinājušās arī mūsu rajonā, veidojot Preiļu rajona nodaļu. Par tās valdes pārstāvi ievēlēts mūsu kolhozagrofirmas kolektīva loceklis — celtniecības inženieris **ARKĀDIJS VIŠŅEVSKIS**. Piedāvājam lasītāju uzmanībai interviju ar viņu.

Biedri Višņevski, cik zinu, jūs bijāt Latvijas Tautas frontes atbalsta grupas nodibināšanas iniciators mūsu rajonā. Lūdzu, pastāstiet mazliet par to.

— Vēsture rāda, ka Latgalē tautas aktivizēšanās procesi arvien iestājas ar zināmu nokavēšanos. Kā nesen atklātajā vēstulē visiem latgaliem rakstīja Latgališu biedrības dibināšanas iniciatori, iepriekšējais tautas atmodas posms mūsu novadā no visas pārējās Latvijas atpalika gandrīz par pusgadsimtu. Sociālists likvidējis mūsu atpazīstamās sociālās saknes, un tagad nedrīkstam tik ilgi iešūpoties. Taču kādam jābūt sākējam. Un tad nu mēs, neliela grupiņa visieinteresētāko, 30. jūlijā aizbraucām uz mītiņu Rīgā, kas, jāteic gan, mazliet sagādāja vilšanos. Domājām, ka tas būs jaundibināmās Tautas frontes entuziastu organizēts, taču iniciatore bija neformālā «Nacionālās atbrīvošanas kustība». Tūlīt pēc mītiņa piegāju pie tā organizētājiem un atklāti sacīju: «Jums nebūs panākumu, tautas vairākums jums nesekos.» Tomēr dzirdētais radīja vēl stingrāku pārliecību, ka mūsu rajonā jādibina Tautas fronte. Par tās dzimšanas dienu var uzskatīt 19. augustu, kad saujiņa entuziastu sanāca uz savu pirmo sapulci un pēc tam LTF koordinācijas centram paziņoja, ka arī Preiļos tagad ir atbalsta grupa. Uz mūsu aicinājumu piebiedroties, kas tika publicēts rajona laikrakstā, atsaucās ne tikai latvieši, bet arī citu tautu pārstāvi, par ko bijām ļoti priecīgi, jo Latgale taču ir visstākā daudzu tautību zeme, kurā visas tās vienmēr draudzīgi sadzīvo-

jušas.

Vēl pēc mēneša rajona kultūras namā notika pirmā mūsu organizētā sanāksme, uz kuru ieradās daudzi interesenti. Pēc tam atbalsta grupas nodibinājās vairākos rajona darba kolek-

tīvos. Starp citu, arī Riebiņu ciemā tagad darbojas LTF grupa — vidusskolā. — Kā rāda individuālas sarunas un pat sanāksmes, piemēram, agrofirmas arodkomitejas pārskata konference, ne visai, īpaši tie, kas pārsvarā lasa presi krievu valodā, pareizi saprot Latvijas Tautas frontes darbības mērķus. — Ko uz to lai saka? Savu negatīvu iespaidu droši vien atstājis LTF dibināšanas kongress, kura gaitu arī es noskatījos pa televizoru ar deliētām jūtām. Tā tur sanāca, ka tie skaļākie bija ekstrēmiskāk noskaņotie delegāti. Bet par to nevajadzētu uztraukties, jo vai tad nav zināms, ka lielākie runātāji nekad nav lielākie darītāji. Tāpēc iesaku

visiem tomēr kārtīgi iepazīties ar mūsu programmu un statūtiem. Atļaušos te nolicēt LTF Statūtu piekto punktu:

- «LTF galvenais uzdevums ir panākt, lai — valsts un sabiedriskā dzīve tiktu dziļi demokrātizēta un destalinizēta, kā arī lai tiktu nostiprināts un attīstīts atklātums;
- republika kļūtu patiesi suverēna;
- tiktu attīstītas un garantētas cilvēktiesības un pilsoņtiesības;
- sabiedrība atdzimtu tikumiski;
- saglabātos un vairotos Latvijas un visu tajā dzīvojošo tautību kultūras bagātības;
- tauta dzīvotu labklājībā, varētu apmierināt savas materiālās un garīgās vajadzības;
- Latvija kļūtu politiski un ekonomiski patstāvīga, tās kopproduktus tiktu taisnīgi sadalīti;
- visas dzīves sfērās iedibinātos sociālais taisnīgums;
- vide tiktu radikāli atveseļota;
- nekavējoties tiktu izbeigta imigrācija no citām republikām un normalizēts demogrāfiskais stāvoklis;
- visas republikā dzīvojošās tautības varētu līdztiesīgi un lietīši sadarboties un tiktu nodrošināta pamatnācija saglabāšana un attīstība.

Kā redzat, nav nekādas nacionālistiskas agresivitātes pret citām Latvijā dzīvojošām tautībām. Vienīgi vēlēšanās, lai PSRS federācijā mūsu republika — pati īsta «tautu federācija» — varētu nodrošināt saviem pilsoņiem, lai kādas tautības tie arī nebūtu, visas tās tiesības, kas nosauktas šajā punktā. Tāpēc mēs ar tādu uzmanību apspriedām PSRS Konstitūcijas grozījumu un labojumu projektu un kategoriski iebildām pret republikas suverenitātes ierobežojumiem tajā. Šeit citētajā mūsu statūtu piektajā pantā runāts par visām Latvijas tautām, un tikai beigās

ir īpaša piebilde par latviešu tautas saglabāšanas un attīstības nodrošināšanu. Taču šādas piebildes nepieciešamību noteikusi demogrāfiskā situācija mūsu republikā, kur latvieši jau kļūst par minoritāti, bet latviešu valodas izmantošanas sfēra draudēja sarukt līdz minimumam. Mēs ceram, ka valsts valodas statusa piešķiršana apturēs šo procesu, taču kategoriski nosodām jebkuru mēģinājumu ar necieņu izturēties pret citām valodām un tautām.

Un galvenais — gādājam, lai tas viss nepaliktu tikai deklarāciju līmenī. Piemēri nav tālu jāmeklē. Mūsu pašu LTF grupa izteica asu nosodījumu Oskaram Čaļlākam par aizvainojošu attieksmi pret krievu biedru. Tādi provokatori izlēieni nodara lielu ļaunumu kopīgajai kustībai par pārbūves procesa uzvaru, kurā savu ieguldījumu aicinātas dot visas tautas.

— No Oktobra revolūcijas un pirmo padomju varas gadu aculiecinieku atmiņām zināms, ka tad, kad bija jāizlemj kāds būtisks svarīgs jautājums, kas noteica partijas stratēģiju un taktiku, Ļeņins vienmēr gribēja, lai Centrālkomitejas sēdēs noteikti būtu klāt foreiz vēl cīnubiedrs, tomēr patstāvīgi nikns un gudrs oponents — Kameņevs. Jo Ļeņins saprata, ka tikai domu krustūgūnis var izšķīlīties patiesība. Un

Sidrabiņa upi bridu...

Sidrabiņa upi bridu, Zelts pa virsu līdināj...

Kad tie laiki bija, kad upes fīrajos ūdeņos dzidri spoguļojās saules stari? Tagad šīs rindas mums asociējas ar kaut ko citu. Un ļoti bieži tiek atgādīnāts, ka viena no visvairāk piesārņotajām upēm rajonā ir Feimanka. Te daudz vainas gulstas uz mums pašiem, mūsu saimniecību, kurai cauri tek šī upe, uz tām rūpnīcām, kuras atrodas pie pietekas — Preilpītes. Mazās upītes, kuru mūsu republikā ir daudz un kurām liela nozīme ūdens resursu kopīgajā bilancē, ne tikai pie mums, bet arī citur stipri piesārņotas un aizaugušas, kļūst ar biezu nedzīvu dūņu kārtu.

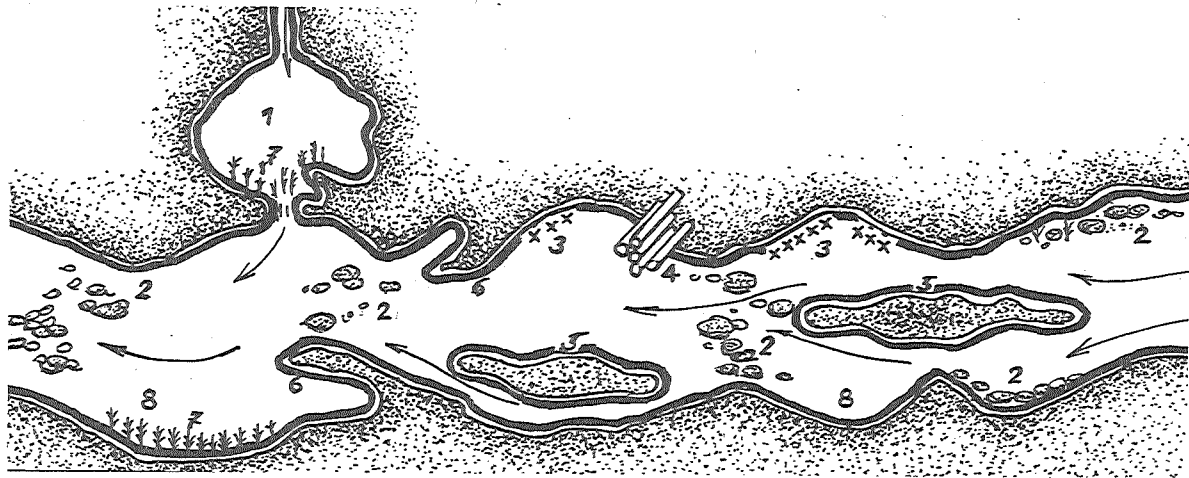
Piesārņošana notikusi ar notekūdeņiem, kuri nonāk caur mazjauktīgām, nepilnīgi uzbūvētām vai nolietotām attīrīšanas ierīcēm, tās pavirši ekspluatējot, kā arī virszemes noplūdi no laukiem, apdzīvoto vietu teritorijām, saimnieciskajām ēkām, ceļiem un filtiem. Retas ir tādās mehāniskās darbnīcas, fermas un tamlīdzīgi, pie kurām ir notekūdeņu attīrīšanas ietaises, tāpat arī nav ciematu, kur lietusskanalizācija būtu ievadīta attīrīšanas sistēmās.

Drīz apritēs desmit gadi, kopš pieņemts lēmums par piekrastes joslām,

taču tāpat kā līdz 1979. gadam turpina laukus mēslot, ar un kaitēt indīgās vietas turpat vai pie pašiem upju un ezeru krastiem. Mazo upju stāvokli nelabvēlīgi ietekmējusi arī to gultņu iztaisnošana un padziļināšana, tādējādi stipri traucēta to pašattīrīšanās spēja.

Sāds stāvoklis nav paciešams. Aizvien aktīvāk par šo upju, bet mūsu apstākļos konkrēti Feimankas aizsardzību un sakopšanu, iestājas sabiedriskās organizācijas, daudzi cilvēki. Kas tad būtu neatliekami jāpaveic, lai tās atkal padarītu derīgas un pievilcīgas? Izšķir aktīvo un pasīvo metodes.

Pirmā ir izejvielu racionāla izlietošana un bezatkritumu tehnoloģiju izmantošana rūpniecībā, kuras rezultātā nav vai arī ir niecīgs daudzums piesārņojošo vielu. Patlaban nodarbojamies ar pasīvo, jo mums nav tādu ražošanas tehnoloģiju. Attīrīšanas ierīču būve ietilpst šajā grupā. Ņemot to visu vērā, mūsu darbs sadalās divās grupās: pasākumos satertes baseinā un pašās upēs. Baseinos tiek veikta piesārņojošo vielu lokalizācija un aprītes likuma ievērošana. Mēs tuvāk pakāvēsimies, kas darāms tieši pašās upītēs un ap tām. Pirmām kārtām stingri jāievēro lēmums par aizsardzības joslām, jāpastiprina notekūdeņu attīrīšana, tie

upēs novadāmi caur bioloģiskajiem dīķiem, jāievieš ūdeņu atgriezeniska izmantošana. Daudz lielāka vērtība vērtāma ainavas veidošanai, lai tā būtu ekoloģiski pilnvērtīga. Par obligātu mērķi jāizvirza ūdeņu iemītnieku dzīves apstākļu uzlabošana. Gultnes jāpadara asimetriskas, imitējot dabu, tajās jāierīko sekļākas un dziļākas vietas, paslēptuves zivīm, līči. Par slēptuvēm var kalpot mākslīgas paceres no balķēniem, siekstām, akmeņiem, pat drenu caurulēm — viss, kas iztaisnoto upēs

jot izskatu, un nepiesārņo. Jāiztīra no nedzīvajām nogulsņiem, no pārmērīgas aizaugšanas, atstājot tik daudz ūdenszāļu, cik tas vajadzīgs pašattīrīšanai. Katrā ziņā jāatstāj brīvi zivju ceļi.

Biologi Māra un Ingus Eipuri uzskata: mazo upju ekoloģiskās lomas atjaunošanā bez sociāliem un tehniskiem pārkārtojumiem daudz iespējams panākt ar to, ka ieviešam elementāru kārtību. Viņi piedāvā vienu no daudzajiem variantiem, kā iztaisnoto upes

gultni tuvināt dabai. Notekūdeņu ceļā uz upi jāizveido līdz trim metriem dziļi dīķi ar meldriem, vilkuvāļiem, niedrēm

un citiem augiem izteces daļā (mūsu zīmējumā apzīmēts ar ciparu 1). Upē ierīko mākslīgās krāces, akmeņu krājumus, slēptuves, sekļus aizaugušus līčus (2), siekstas (3), balķu krājumus (4), mākslīgās salas (5), būnas (6), ūdensaugu joslas (7), paplašinātas dziļās vietas (8) un tamlīdzīgi.

ANTONS RANCĀNS

Mēs — par konsolidāciju

Nobeigums. Sākums 3. lpp.

iespējams, ka tieši Kameņeva iebildes vēlāk padarīja tik dzelzaini loģiskus un pārliecinošus Ļepina vārdus, kad viņš griežas pie masām. Manuprāt, tas dialogs, uz kuru tauffrontieši partijas konferences priekšvakarā bija aicinājuši partijas Preiļu rajona komitejas un rajona izpildkomitejas vadītājus darbiniekus, arī varēja kalpot līdzīgam mērķim. Pēc šīs viedokļu un attieksmju publiskas noskaidrošanas jūs vadītā LTF grupa piedāvāja caur rajona laikrakstu savu jaunievēlamo partijas komitejas sekretāru «komandu». Tagad jau ir zināms, ka neviena no jūsu ieteiktajām kandidatūrām netika ievēlēta. Kāda ir Tautas frontes nostāja pret pašreizējo partijas rajona komitejas sekretāru sastāvu? Un otrādi — vai ar savu pirmskonferences soli neesat «izsāukuši uguni uz sevi»?

Mēs saprotam, ka tikai kopīgiem spēkiem — tautai kopā ar partiju, ar tās vadītājiem, kopā ar tautas deputātiem — iespējams panākt rajona un līdz ar to republikas, visas mūsu Savienības augšupeju. Tāpēc savu spēku robežās centīsimies atbalstīt jaunievēlētais rajona komitejas, tās biroja un sekretāru labās ieceres, nāksim talkā arī paši ar saviem priekšlikumiem un konkrētiem darbiem. Šķiet, ka arī partijas rajona komitejas pirmais sekretārs biedrs Solovjovs nav noskaņots personiska aizvainojuma dēļ kaut kā bremzēt mūsu darbību, jo mērķis mums ir viens — veicināt pārbūves procesu.

Gan no partijas visaugstākās vadības, gan tautas mutes izskan doma: pietiek mīļņot, vairāk konkrētu darbu! Arī jūs ieminējāties par konkrētiem darbiem. Kādi tie būtu Tautas frontei?

M. Austruma

reizes mēnesī. Vairāk un interesantākus jāveido dažādus tematiskos un profesiju vakarus. Daja no klātesošajiem atcerējās, kā savlaik visus saistīja jautro un asprātīgo kluba vakari, cik entuziastu pulcināja koris. Tagad visur sācies sabiedriskās aktivitātes laiks. Vai riebiņieši būtu inertāki?

Un kāpēc mums nevarētu būt krievu vai ukraiņu tautas dziesmu ansamblis? Vai tad mēs dziedāt nemākam? — izskanēja arī tādš azartisks priekšlikums.

Patiesi, tas būtu taisni lieliski, ja mūsu daudz nacionālajā kolektīvā kultūras nams pašas kolhozagrāfijas spēkiem noorganizētu tautu mūzikas festivālu, kurā blakus diviem jau esošajiem latgaliešu folkloras ansambļiem uzstātos, teiksim, azerbaidžāņu kvartets, baltkrievu mūzikas kopa, savu jautrību un asprātību rādītu krievu častušku dziedātājas, skanētu maigās un liriskās ukraiņu melodijas. Mūzika ir draudzības valoda, kas saprotama visām tautām.

Nav vadītāju, — kāds prātīgi iebilda, un fantāzija negribīgi sakļāva spārnus. Bet entuziastu arī nav? Pagaidām vēl nav atrasts cilvēks, kurš uzņemtos agitbrigādes vadīšanu, vēl kāds, kas vēlētos vadīt nodarbtības bērnu spēļu istabā, kurai beidzot nu būtu atrastas telpas... Vairbūt tie ir mūsu lastītāju vidū? Kā neatliekamu uzdevumu arodkomiteja izvirzīja nepieciešamību nostiprināt kultūras nama kadrus ar pieredzējušu, darbotiesgribošu māksliniecisko vadītāju, lai sestdienas vakaros kultūras nams periodiski aicinātu uz interesantiem un satūrīgiem sarīkojumiem dažādu paaudžu cilvēkus.

M. Austruma

piegriešanas māku, iespēja to darīt attiecīgos maksas kursus. Vēl viens jaunums — kultūras namā sākuši darboties latviešu valodas kursi, kurus Riebiņu vidusskolas skolotāja Veneranda Štaričenoka vada bez maksas. Un visdaudzsolosākais — agrofirma apņēmusies finansēt jaunatvērtais videostudijas darbību.

Taču no pašdarbtības pulciņu saraksta pazudis diskotēkas pulciņš. Tie jaunieši, kas vadīja diskotēku aizvadītajā sezonā, aizgājuši dienēt armijā. Bet viņi lūguši rezervēt tīstības pēc atgriešanās no dienesta turpināt iesākto. Tāpēc kultūras nama direktore nolēmusi nemeklēt jaunus diskotēkējus, bet reizi mēnesī organizēt diskotēkas vakarus ar viesu diskotēkējiem.

Vai tas būs labākais ceļš? — Iebilda arodkomitejas priekšsēdētāja Tatjana Gromova. — Mēs taču esam ieguldījuši prāvus līdzekļus diskotēkas tehnikas iegādei, un tagad tie divus gadus stāvēs bezdarbībā. Bet jaunieši vēlas, lai diskotēkas klubā notiktu biežāk.

Visi sēdēs dalībnieki iestājās par daudzpusīgu kluba sarīkojumu programmu. Viņi bija vienprātīgi, ka pasākumiem jānorit katru sestdienu, taču tikai dejas — ne biežāk kā divas

ARODKOMITEJĀ KATRU SESTDIENAS VAKARU

Kad arodgrupās un cehu arodkomitejās ritēja pārskata sapulces, tajās tika skarti arī kultūras darba jautājumi. Tā taču ir, ka pēc kārtīga darba cilvēki vēlas interesanti un saturīgi atpūsties. Protams, atpūtas brīžu piesātinājums lielā mērā atkarīgs no katra paša. Tomēr daudz var līdzēt arī kultūras nams.

Nesen notikusajā arodkomitejas sēdē tika izskatīts jautājums par kultūras nama darbu jaunajā sezonā. Uz sēdi bija uzaicināta kultūras nama direktore Jelena Sivcova, bibliotēkas vadītāja Alla Krasnopjorova, komjaunatnes komitejas sekretāra vietas izpildītāja Natālija Lapoško. Sēdē piedalījās partijas komitejas sekretāre Zoja Agafonova.

Klātesošie konstruktīvi un lietišķi pārrunāja kultūras darba problēmas kolhozā un agrofirmā kopumā. Sēdē Riebiņu kultūras namā darbojas jau gadu gaitā nostabilizējušies mākslinieciskās pašdarbtības kolektīvi. Viens no aktīvākajiem un dzīvotspējīgākajiem — Riebiņu ciema etnogrāfiskais ansamblis. Turpina strādāt jauniešu deju kolektīvs Aldas Gavrilovas vadībā, Lidijas Ananjevas vadītais bērnu deju kolektīvs, kā arī vokāli instrumentālais ansamblis. Tiem, kas vēlas apgūt šūšanas un

BĒRNIEM TE PATĪK

Tikko paver šīs telpas durvis, tā nokļūsti pazīstamā sabiedrībā — no sienas noraugās slavenais Karlsons, kurš dzīvo uz jumta, citi pazīstami pasaku varoņi. Un nemaz nav bail no tīģera, kas plati ieplētis rīkli — tā viņš sveicina atnācējus un visiem savā valodā saka: «Laiņi lūdzam!». Apmeklētāji ir bērni, viņi rātni sasēžas pie galdiem. Jaunākie — pie vieniem, vecākie — citiem, jo drīz būs klāt nodarbtību vadītāja un katrai grupai tiks dots savādāks, atbilstošāks uzdevums. Interesantā un aizrautīgā darbā nemanot aizritēs laiks, bērni pēc skolas būs mazliet atpūtušies, bet vienlaikus arī iemācījušies ko jaunu no sadzīves un uzvedības kultūras, grāmatu zinībām.

Attēlā: kārtējā nodarbtībā siera rūpnīcas mikrorajona bērnu istabā.

APSVIEKUMI

Lai ar gadiem rokas cietas kļuvušas, Lai ap acīm gribu fiklīnā vīt, Jūsu sirdis nava gurušas, Cik daudz citiem laba padarīts!

Novembrī dzimušajiem mūsu agrofirmas jubiliāriem, labiem un ilggadējiem darba darītājiem, pievienojas arī

TEKLA MELUŠKĀNE, kura atzīmēja savas dzīves 50 gadus, KLAUDIJA TATARINOVA, kurai aprit 55 gadi.

Sveicam Jūs tajos svētkos, novēlam vēl daudzus raženus un laimīgus dzīves gadus, jaunus panākumus darba ikdienā, stipru veselību, dzīvesprieku!

Agrofirms «Krasnij Oktjabrj» administrācija, partijas, arodiedrības un komjaunatnes komitejas.

Redaktors A. RANCĀNS